

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000514620

Datum
18 augustus 2025

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
4

Aan
Van

de Minister van BZK
dBFR

nota

Oplegnota septembercirculaires gemeentefonds en
provinciefonds 2025

Aanleiding

Op Prinsjesdag worden de begrotingen voor het Gemeente- en het Provinciefonds aan de Staten-Generaal aangeboden. Gemeenten en provincies worden dan eveneens geïnformeerd over hun uitkeringen uit het gemeente- en het provinciefonds. U treft daartoe bijgaand de septembercirculaires 2025 voor het gemeentefonds en het provinciefonds aan. De circulaires bevatten alleen informatie die reeds in eerdere correspondentie aan de Tweede Kamer is gemeld, bijvoorbeeld in de begrotingstukken of via kamerbrieven.

Deze circulaires zullen op Rijksoverheid.nl worden gepubliceerd zodra het afschrift van de circulaires aan de Tweede en Eerste Kamer is verzonden.

Geadviseerd besluit

1. U wordt geadviseerd de aanbestedingsbrieven, welke mede namens de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane zijn, aan de Eerste en Tweede Kamer te ondertekenen.
2. U wordt geadviseerd in te stemmen met de publicatie van de septembercirculaires op internet.
3. U wordt gevraagd mandaat te geven voor het verwerken van eventuele wijzigingen die voortvloeien uit actualisatie van en/ of de controle van de cijfers en teksten. Mochten er nog belangrijke wijzigingen zijn dan zullen deze expliciet aan u worden voorgelegd.

Datum voor publicatie is dinsdag 16 september (Prinsjesdag).

De circulaires zijn reeds ambtelijk afgestemd met Financiën en andere betrokken ministeries (o.a. VWS, SZW en KGG) en worden parallel voorgelegd aan de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane.

Kern

De septembercirculaires bevatten belangrijke (financiële) informatie die gemeenten en provincies gebruiken bij het opstellen van hun begrotingen. In deze circulaires zijn de uitkomsten van de augustusbesluitvorming, zoals opgenomen in de Miljoenennota 2026 en de daarmee samenhangende ontwerp-begrotingen 2026 van het Gemeentefonds en het Provinciefonds, verwerkt.

De belangrijkste punten in deze septembercirculaires zijn:

Accres (gemeentefonds en provinciefonds)

Deze cijfers zijn gebaseerd op de definitieve standen van de rijksbegroting en de MEV en de uitkomst heeft daarmee een (begrotings-) technisch karakter.

Onze referentie

2025-0000514620

Datum

18 augustus 2025

Plafond BTW-compensatiefonds 2025 (gemeentefonds en provinciefonds)

Deze cijfers zijn gebaseerd op de definitieve standen van de Rijksbegroting en de uitkomst heeft daarmee een (begrotings-) technisch karakter.

Tussenstap verdeling provinciefonds

De beide kamers zijn per brief d.d. 3 juli 2025 (Kamerstukken I 2024/25, 34568, nr. I en Kamerstuk II 2024/25, 36600 C, nr. 6) geïnformeerd over de stand van zaken rondom de nieuwe verdeling van het provinciefonds. Het IPO bestuur heeft gehoord hebbende het advies van de bestuurlijke adviescommissie (BAC) Financiën en Openbaar bestuur van het IPO op 3 juli jl., in haar vergadering unaniem besloten aan de fondsbeheerders een voorstel te doen voor de verdere stappen. Dit voorstel bevat een tussenstap per 1 januari 2026 en randvoorwaarden om te komen tot een structureel model voor 2027 en verder. In deze circulaire is in de bijlagen aangaande het uitkeringsjaar 2026 de tussenstap voor 2026 verwerkt.

Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024

Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de VNG heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Het gaat dan om het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met tevens aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de bredere integrale aanpak sociaal domein.

'Weeffout' Jeugdzorg

Bij de decentralisatie van de jeugdzorg is de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg overgegaan van de provincies naar de gemeenten. Bij de berekening van de bedragen is destijds geen rekening gehouden met het feit dat de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zelf al verantwoordelijk waren voor de jeugdzorg. Hierdoor is er destijds € 10 miljoen structureel teveel overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. In deze circulaire wordt aangekondigd dat deze 'weeffout' bij de eerstvolgende budgettaire gelegenheid meerjarig wordt hersteld. In ieder geval wordt bij Najaarsnota de boeking voor het jaar 2025 verwerkt.

Implementatie Participatiewet in balans (gemeentefonds)

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt er € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd.

*Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE).
(gemeentefonds en provinciefonds)*

Deze decentralisatie-uitkering vervangt de specifieke uitkering (SPUK) CDOKE (€ 666 miljoen voor gemeenten en € 27, 6 miljoen voor provincies) waarmee

provincies bemensing en capaciteit kunnen bekostigen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Daarnaast bevat deze uitkering voor provincies middelen uit het Klimaatfonds (€ 9,7 miljoen) voor de aanpak van netcongestie. De middelen van deze decentralisatie-uitkering zijn voor gemeenten en provincies ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald.

Onze referentie
2025-0000514620

Datum
18 augustus 2025

Landelijke Vreemdelingen Voorziening

Het pilot-programma voor de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) had oorspronkelijk een looptijd van 2019 tot en met 2021. In overleg met gemeenten en de VNG is besloten de pilot te verlengen tot en met 31 december 2024. Het kabinet heeft besloten de Rijksbijdrage, waarvan een gedeelte ten laste kwam van de algemene uitkering van het gemeentefonds, aan de Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV), stop te zetten vanaf 2025 (Kamerstukken II, 2024-2025, 19637, nr. 3326). In deze brief is tevens opgemerkt dat gemeenten de mogelijkheid hebben om onderdak voor niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen zelfstandig te financieren.

Naar aanleiding van deze brief heeft de VNG, met instemming van haar leden, de fondsbeheerders verzocht om voor het jaar 2025 nog eenmaal het bedrag van € 9,7 miljoen hiervoor uit de algemene uitkering van het gemeentefonds te nemen en middels een decentralisatie-uitkering aan de desbetreffende vijf gemeenten te verstrekken. Dit met het oog op de leefbaarheid en een ordentelijke afbouw van de pilots. Kortom het betreft hier een budgetneutrale herallocatie binnen het gemeentefonds; er worden geen aanvullende nieuwe middelen toegekend.

In deze circulaire wordt aangekondigd dat gezien de mogelijkheid die aan gemeenten is gegeven om onderdak voor niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen zelfstandig te financieren en dat middelen in het gemeentefonds beleids- en bestedingsvrij zijn, dit verzoek van de VNG in de decembercirculaire 2025 zal worden verwerkt. De verdeling van de middelen zal in overleg met de VNG worden bepaald.

Communicatie

De circulaires worden op Prinsjesdag (16 september) op de website van de rijksoverheid geplaatst. Daarnaast ontvangen de Eerste en Tweede Kamer zoals gebruikelijk een afschrift. Over de externe communicatie zal u apart worden geïnformeerd.